

Boj proti podvodom a ochrana finančných záujmov EÚ

Štatistika

Najväčšie zložky rozpočtu EÚ – poľnohospodárske výdavky a štrukturálne fondy – spravujú hlavne členské štáty a nie Komisia, ktorá má celkovú zodpovednosť za rozpočet EÚ. Pokiaľ ide o finančné prostriedky EÚ, členské krajiny sú povinné informovať o všetkých prípadoch zistených nezrovnalostí, prevyšujúcich 4 000 € (niektoré z nich vyvolávajú podozrenie, že ide o podvod). Taktiež položky na strane príjmov tradičných vlastných zdrojov rozpočtu EÚ, najmä clá, sú vyberané členskými štátmi. V tejto oblasti musia členské štáty informovať o nezrovnalostiach prevyšujúcich 10 000 €

Informácia musí obsahovať všetky nezrovnalosti, nezávisle na tom, či predstavujú riziko finančných strát. Nezrovnalosť nemusí nevyhnutne znamenať podvod. Nemusí ísť o trestný úmysel, nezrovnalosť sa objavuje všade, kde nie sú rešpektované stanovené postupy. Môže ísť napríklad o prípad, ak chýba zhodnotenie vplyvu na životné prostredie v rámci projektu, zameraného na infraštruktúru; ak nie sú kompletne podporné dokumenty alebo nebol dodržaný konečný termín.

Veľké množstvo deklarovaných prípadov nedokazuje automaticky vysokú úroveň podvodov. Demonštruje to však vysokú mieru povinnosti odhaľovať nezrovnalosti a vymáhať náhrady príslušných súm. Navyiac národné postupy a právomoci rôznych úradov nie sú v jednotlivých členských štátoch plne harmonizované. Preto by nebolo správne robiť zjednodušené závery o úrovni podvodov v členskom štáte alebo efektívnosti služieb, ktoré prispievajú k ochrane finančných záujmov Spoločenstva. Komisia spolupracuje s členskými štátmi na zlepšovaní porovnateľnosti údajov a harmonizácii pracovných koncepcií, týkajúcich sa rovnocennej a efektívnej úrovne ochrany v rámci EÚ.

Celkovo sa počet prípadov nezrovnalostí a podvodov v roku 2002 zvýšil. Po poklese v roku 2001 sa tento počet zvýšil o 13% v oblasti vlastných zdrojov a 36% v oblasti poľnohospodárstva. V rámci štrukturálnych činností sa počet takých prípadov viac ako strojnásobil.

Celkový počet prípadov nezrovnalostí, oznámených členskými štátmi v roku 2002:

Vlastné zdroje	2 119 prípadov v hodnote 324,5 mil. €
Poľnohospodárstvo	3 285 prípadov v hodnote 198 mil. €
Štrukturálne činnosti	4 656 prípadov v hodnote 614,1 mil. €

Situácia v jednotlivých krajinách bola rozdielna. Najväčší počet oznámení v roku 2002 pochádzal zo Španielska, Nemecka a Francúzska. Vo finančnom vyjadrení bolo Taliansko krajinou, ktorá informovala o najvyššej úrovni podvodov a nezrovnalostí, a to vo výške takmer 80 mil. €, nasledovalo Španielsko s oznámenou sumou vyše 59 mil. €. Španielsko a Taliansko sa podieľali viac ako 70% na celkovej sume vyčíslených podvodov a nezrovnalostí. Sumy, ktoré nahlásili Nemecko, Francúzsko, Írsko a Veľká Británia, sú nízke, hoci tieto štyri krajiny zaznamenali najväčší počet podobných prípadov.

Prípady vyšetrowané Európskym úradom boja proti podvodom (OLAF) a uzatvorené v roku 2002 predstavovali celkovú sumu 937 mil. € (565 mil. € v roku 2001), z čoho polovica sa týkala strany príjmov rozpočtu (tradičné vlastné zdroje, ako sú clá), 25% poľnohospodárstva a regionálnej podpory štrukturálnych činností.

Pre porovnanie treba uviesť, že rozpočtové výdavky v roku 2002 predstavovali 83 770 mil. €. Treba mať však na zreteli, že údaje o nezrovnalostiach zahŕňajú aj potenciálnu stratu príjmov.

Prípady vyšetrowané priamo v inštitúciách alebo týkajúce sa výdavkov priamo spravovaných Komisiou, zahŕňajú rôzne odvetvia činnosti. V roku 2002 bolo začatých 50 nových vyšetrowaní v porovnaní s 33 v roku 2001. Bolo uzatvorených 36 prípadov v porovnaní s 13 v roku 2001, čo naznačuje zvýšenú aktivitu v oblasti vyšetrowania. Prípady uzatvorené v roku 2002 sa týkali 13,72 mil. € v rámci vyšetrowaní v inštitúciách a 28,9 mil. € v rámci výdavkov priamo spravovaných Komisiou.

Finančný dopad prípadov uzatvorených v roku 2002 (v miliónoch €)

Príjmy

Tradičné vlastné zdroje	464,90
-------------------------	--------

Výdavky

EAGGF celkom	218,70
- poľnohospodársky obchod/exportné dotácie	65,00
- dotácie a podpora	153,70
Štrukturálne činnosti	211,00
Priame výdavky	28,90
Vnútorne politiky	17,40
Vonkajšie politiky	11,50
Interné prípady	13,72
Celkom	472,32

Nebolo by správne vyjadrovať finančný dopad prípadov vyšetrowaných úradom OLAF, keďže niektoré prípady sú uzatvorené s tým, že nebola zistená žiadna nezrovnalosť, zatiaľ čo v iných prípadoch boli začaté postupy na získanie prostriedkov naspäť.

Prípady nezrovnalostí alebo podvodu nevedú nevyhnutne k finančným stratám z rozpočtu EÚ. Vo všeobecnosti platí, že členské štáty musia získať naspäť nesprávne vyplatené sumy od príjemcov prostriedkov, určených na poľnohospodárske a štrukturálne účely. Ak nie je možné získať dané prostriedky naspäť, treba rozhodnúť, či členské štáty majú vrátiť peniaze alebo či došlo k strate v rámci rozpočtu EÚ. V poľnohospodárstve, na ktoré v roku 2002 pripadalo 45% rozpočtu EÚ, môžu byť členským štátom príslušné sumy zadržané v rámci zúčtovania.

Správy o ochrane finančných záujmov EÚ

Ročná správa o činnosti Európskeho úradu boja proti podvodom:

http://europa.eu.int/comm/anti_fraud/reports/olaf/2002-2003/en.pdf

Pravidelná Správa o ochrane finančných záujmov Spoločenstva a boji proti podvodom v roku 2002:

http://europa.eu.int/comm/anti_fraud/reports/commission/2002/en.pdf

Správa obsahuje opatrenia Spoločenstva a členských štátov, prijaté v roku 2002 na ochranu finančných záujmov Spoločenstva. Príloha k správe obsahuje zoznam legislatívy a administratívnych pravidiel jednotlivých členských štátov.

Zdroj: <http://www.europa.eu.int>

Ústav vedecko-technických informácií pre pôdohospodárstvo

Samova 9, 950 10, Nitra, www.uvtip.sk
Informačné stredisko pre Európsku úniu
www.uvtip.sk/iseu, email: iseu@uvtip.sk, Tel.: 037/6510 032